

Als kerkverlaters opnieuw gaan dromen over de kerk.

Uit al de onderzoeken waarvan ik kennis heb genomen en de persoonlijke gesprekken die ik heb gevoerd, is mijn conclusie dat (gelovige) kerkverlaters vooral een aansluit probleem met de kerk hebben. Ik geloof dat kerkverlaters terug kunnen komen in de kerk. Van wat voor soort kerk dromen kerkverlaters? Aan wat voor soort elementen zou een nieuwe kerkplant moeten voldoen?

EEN LEVENDE GOD

Als eerste reden voor kerkverlating heb ik gemerkt dat er een sterke behoefte is om God concreet aan het werk te zien. Bij veel kerkverlaters is er een groot verlangen naar verdieping van Gods invloed in de kerkdiensten, in de kleine groepen, in de mentorgesprekken, in de levens van medegelovigen, etc. Sommigen hebben behoefte aan het ingrijpen van God door middel van een wonder, het spreken van God of een gevoelservaring. Anderen hebben behoefte aan een profetisch woord, een concreet antwoord van God of bevrijding. Mensen hebben behoefte aan een kerk (en organisaties) waar de kracht en het spreken van God werkzaam is. Het Amerikaanse onderzoeksbureau 'Barna' noemt als belangrijke reden waarom mensen de kerk verlaten dat zij vaak weinig van God ervaren in de kerk.¹ De vraag die dit oproept is heel concreet: willen we in onze kerkelijke activiteiten meer ruimte geven aan de bovennatuurlijke kracht van God?

PERSOONLIJKE RELATIE

Als tweede reden waarom mensen de kerk verlaten wil ik noemen dat veel mensen het moeilijk vinden om een persoonlijke relatie met God te ontwikkelen. Een persoonlijke relatie met God betekent dat we God een plaats in ons dagelijks leven geven. Een levensstijl waarin je met God praat, de Bijbel bestudeert en Hem leert vertrouwen.

Door afleiding en een gebrek aan voorbeeldfiguren hebben veel mensen moeite om een persoonlijke omgang met God te ontwikkelen. Kerkouderling Albert van der Heide bezocht ongeveer honderd kerkverlaters en zijn conclusie was: “Ze hebben gewoon geen positieve connectie met de kerk. Ze hebben geen levende relatie meer met andere christenen en ook niet met God. Hun ‘geloof’ bleek aangeleerd te zijn, opgelegd en niets meer dan een leeg omhulsel. Gemotiveerd vanuit angst, bijgelovigheid of gewoonte. Mensen verlaten een gemeente omdat het bezoeken van een samenkomst gewoon niet meer relevant voor hen is. Niet relevant voor hun geloof en niet relevant voor hun leven.”ⁱⁱ Hier ligt een grote uitdaging voor de (pioniers) kerk: hoe kunnen wij mensen helpen om God *persoonlijk* te leren kennen? En niet primair gericht te zijn op de behoeftes van de kerk zelf, of het in stand houden van tradities.

VERBONDENHEID

Een derde reden voor kerkverlating is dat er niet wordt voorzien in de behoefte aan vriendschap en verbondenheid. Door tal van oorzaken hebben mensen niet (meer) de ervaring dat ze verbonden zijn met geloofsgenoten. Ze willen betrokken zijn in een kerk waar de focus gericht is op relaties binnen en buiten de kerkmuren. Vooral voor randkerkelijke is echt contact met geloofsgenoten belangrijk. Er is behoefte aan een verandering in de kerk. Een kerk waarin geïnvesteerd wordt in persoonlijke relaties. Gelovigen die ook door-de-weeks spontaan bij elkaar komen om het leven te delen. Dat kan bestaan uit samen spelletjes doen, koffiemomenten, sporten, film kijken, eten, bidden, Bijbelstudie, etc. Groeien mensen in de kerk niet vooral door open, kwetsbare en diepgaande vertrouwensrelaties? Vooral de jongeren zijn allemaal op zoek naar authenticiteit en relaties die dieper gaan dan het oppervlakkige.

GEESTELIJKE VADERS & MOEDERS

Een vierde reden die ik zie, is de behoefte aan geloofsbegeleiding. Er is een verlangen om goede gesprekken te voeren over christelijke vraagstukken of persoonlijke trajecten. Bij velen is er behoefte aan actieve steun, om aan de hand meegenomen te worden in hun geloofsreis. Velen zijn vastgelopen en hadden behoefte aan steun zodat ze goed konden omgaan met verleidingen of thema's uit het verleden.

Vooral jongeren hebben behoefte aan verbinding en tijd van een geloofsgenoot. Ze hebben behoefte aan oudere mensen die investeren in hun geestelijke leven. Willen we de koers van de kerk wijzigen? Mag de kerk een plek zijn van persoonlijke relaties waarin het mag gaan over de echte vragen die in levens van mensen spelen? Geloofsbegeleiding in de kerk zou wat mij betreft veel hoger op de agenda mogen staan.

OPENHEID, EERLIJKHEID EN ECHTHEID

Als vijfde reden wil ik noemen de behoefte aan een andere kerkcultuur. Een kerkcultuur waar openheid, eerlijkheid en echtheid is. Een cultuur waar vertrouwen is en waarbij er verschil van mening mag zijn. Veel mensen zoeken naar een inspiratie-cultuur zonder veroordeling en schuld. Ze verlangen naar een kerk die gefocust is op de kerninhoud van de Bijbel en waar minder aandacht is voor de buitenkant of dogmatische bijzaken. Zijn we als kerk niet teveel gericht op het podium en de zondagse samenkomst? Getuigt het kerkprogramma niet te vaak van een methodische of systematische benadering? In zo'n aanpak word je als persoon minder gezien. Terwijl het in deze tijd juist belangrijk is mensen te waarderen om hun eigenheid.

Corstian van Westen

Fragment uit *Adieu Kerk! Adieu God?*

i. <https://cip.nl/24824-jongere-heeft-zes-redenen-om-de-kerk-te-verlaten>

ii. <https://cip.nl/66278-de-enige-echte-reden-dat-christenen-hun-kerk-of-gemeente-verlaten>